

Տարեկան դրոշմ է . . . 140 դր.
Վերականգնող . . . 75
Երեսմանայ . . . 40
Մեկ ծանուցումը տողին 3 դրոշմ է :
Ստորագրությունները կանխիկ են :
Ստորագրությունները ամեն ամսին 1 թիվ
և 16 թիվ կը սկսին :

Դուրս ելած այդ լրագրողները չափազանց
ճանաչված անհատներ են :
Լրագրողները պետք է չափազանց կամ
ե՛կեղեղ զրուցեն, խմբագրին պետք
է ուղղորդել . եւ ամեն ծանուցում ծախս
ընդ որովհետեւ ձեռք է :

ԲԱՆԱԲԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԲԱՆԱԲԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 18 ՕԳՈՍՏՈՍ

Բոլոր Եւրոպայի աչքը Խառնիայի վրայ դարձած է, ուր մեծ յեղափոխութիւններ կը պատրաստուին այս օրերս : Բնորոշելի Կարիպայի հաստատութեամբ միտքը դրած է Նարոյի ու Հռոմի տերութիւնները կործանել, եւ բոլոր Խառնիա մէկ իշխանութեան մը ներքին միացնել :

Կարիպայի այս դիտարկութիւնը պիտի կրնայ դուրս ելլել՝ առանց նոր պատերազմի մը յարուցանելու կամ Եւրոպայի ու Մարտնիայի տերութեանց մէջ, կամ Գաղղիոյ ու Եւստրիոյ մէջ, պատերազմի մը որ անցեալ տարուանին պէս շուտով չկրնար վերջանալ Եւրոպայի այժմեան արամադրութեանցը նախելով :

Եւ այժմ սա ստույգ է որ եթէ Կարիպայի ձեռնարկութիւնը միայն Նարոյի թագաւորութեան դէմ ըլլայ, եւ անդրեական Մարտնի Բաժնի լրագրին խօսքէն նայելով թէ որ Հռոմի աշխարհական իշխանութեան ալ դէմ ըլլայ, մեծ տերութիւնները միջամտութիւն չպիտի ընեն, եւ հետեւաբար Եւրոպայի խաղաղութիւնը աւելորդ վտանգի տակ չի պիտի ընկնի : Բայց թէ որ ինչպէս Կարիպայի յայտարարութիւնը ըսել է այս օրերս, Ա. Ենեթիի դաւաճան ալ Եւստրիոյ ձեռքէն առնելու ձեռքը դարձնէ, այն ժամանակը Եւստրիա պիտի պարտաւորի յառաջ քաշելու : Մարտնիա ալ բնականաբար չպիտի կրնայ իւր ժողովրդեան զգացմանցը դէմ կենալ եւ Եւստրիոյ հետ պատերազմի պիտի ելլէ :

Օրորութեանց համեմատութեանը նայելով թէ որ պատերազմին բաղդը միակ Եւստրիոյ ու Խառնիայի վրայ մընայ, վախճանը յաջող չերեւիր վերջնաներուն համար : Բայց դժբաղդ հոն կըրնայ մնալ : Գաղղիա կրնայ անտարբեր աչքով հանդիսատես նստիլ եւ թող իր անցեալ տարի այնչափ արիւնիներով ձեռք բերած մեծ յաղթութիւններուն արդիւնքը ոչնչանայ : Խելք կորիւնք բան չէ :

Սիւս կողմանէ, Բրուսիոյ խնամակալ իշխանը Թեթիլի տեսակցութեան մէջ խօսք տուել է Եւստրիոյ, որ Ա. Ենեթիի պատճառաւ իր ու իրաւական տերութեանց մէջ պատերազմի ծագած առիթը թէ որ դուրսէն օտար տերութիւն մը խառնաճակատ կողմը բռնելով Եւստրիոյ դէմ ելլէնէ, Բրուսիա ալ օրինութիւնընէ Եւստրիոյ : Բնականաբար Գաղղիոյ միջամտութիւնը եւ քաղաքական ընդ-

հանուր պատերազմի մը առիթ կըրնայ ըլլալ :

Եւստրիոյ հրահանգները ինչպէս որ ամենուն միտքը դրաւած են Եւրոպայի մէջ, եւ մրիակեց աղաղակի մը կանխազգացութեամբ սիրտերն անհանգիստ կընեն :

Սակայն չմոռնալ, աւելցնելու թէ Եւրոպայի մեծ տերութեանց յառաջատես քաղաքականութիւնն անփոյթ կեցած չէ այս կեանքի եւ վտանգաւոր պարագայի մէջ : Ենդղեալ ու Գաղղիա անգաղար կը յորդորեն Մարտնիայի կառավարութիւնը որ իր կողմանէ պատճառ մը չուայ նոր դժուարութիւններու, եւ կըրնան չափ համոզել Կարիպայի որ Նարոյի զօրքերը երկրին վրայ յարձակում ընելու խորհուրդէն ետ կենայ : Բայց Մարտնիայի կառավարութեան Կարիպայի վրայ ազդեցութիւնը չունենալը արդէն յայտնի եղած է : Ա. Ենեթի որ Եւստրիոյ թագաւորին ու Կարիպայի մէջ եղած թշուառացութեանն օրինակները թիւերով հրատարակած ենք : Կարիպայի ետ չպիտի կենայ իր խորհուրդէն, եւ մարդ մտիկ չպիտի ընէ : Ենդղեալ իր զօրքերուն մէկ մասը Սիլիկիայէն Նարոյի ցամաք երկրն անցընէ, եւ մնացածներն ալ անցնելու վրայ են :

Եւ որովհետեւ մեծ տերութիւնները միջամտութիւն չպիտի ընեն ինչպստ Նարոյի եւ հաւանականաբար Հռոմի տերութեան ալ, ըսել է որ Կարիպայի աւելորդ դուրսէն նիւթական արգելք մը չպիտի ունենայ իր դիտարկութիւնն յառաջ տանելու : քանի որ ինչպէս միայն իր ու յիշեալ երկու խառնիայի տերութեանց մէջ լուծվելու սահմանին մէջ է : հետեւաբար զինուոր ձախորդութեանն զատ ուրիշ ազդեցութիւն մը չպիտի կրնայ զանիկա ետ կեցնել իր խորհուրդէն :

Ենդղեալ Մարտնի Բաժնի լրագրի մը որ լրտ Բալմիթթին քաղաքականութեան բերանը համարված է, կըսէ թէ Կարիպայի զօրապետը եթէ Նարոյի թագաւորն ու Հռոմի Պապը իրենց աթոռէն ձգելու ըլլայ, ոչ Եւստրիա եւ ոչ Սպանիա չպիտի կրնան մէջ մտնել : հետեւաբար բնաւ պատճառ մը չի պիտի թաղիլու թէ Խառնիայի մէջ անցած ու անցնելը անգըրը կրնան Եւրոպայի խաղաղութիւնը աւելնել :

Բալմիթթի Կալմի լրագրի մը կը ծանուցանէ թէ այս օրերս անգաղար բնաւ անցնելու կըրնան Հռոմի ու Եւստրիոյ կառավարութեանց մէջ Կարիպայի զօրապետին Հռոմի երկիրները կոխելու հաւանականութեան վրայ : Եւստրիոյ կառավարութիւնը յանձն չէ տուել Հռոմի տերութիւնը պաշտպանելու հա-

մար Մարտնիայի հետ պատերազմի բանալ, եւ միայն յորդորել է Պապը որ Հռոմէն չմեկնի :

Մօտենայի դուքսը՝ որ չորս հազար զօրքով Եւստրիա քաշված է՝ խօսք տուել է պապական զօրաց հետ միանալու եւ Հռոմի տերութեան պաշտպանութեանը համար պատերազմելու :

Նոյն լրագրի մը նաեւ հետեւեալ տեղեկութիւնները կուտայ Թեթիլի տեսակցութեան մէջ Եւստրիոյ կայսեր եւ Բրուսիոյ խնամակալ իշխանին ըսած ուրոշմանցը վրայ :

« Տարախոյ չի պիտի հիմա որ Թեթիլի տեսակցութեան մէջ համաձայնութիւն մը հաստատուեցաւ Եւստրիոյ եւ Բրուսիոյ մէջ՝ սա մասին թէ Խառնիայի մէջ նոր պատերազմի մը բացվելու ըլլայ եւ Գաղղիա ալ նոյն պատերազմին մասնակցի ըլլայ՝ նէ, Բրուսիա միայն բողոք չենելով զօհալտի ըլլայ, այլ զենքով միջամտութիւն պիտի ընէ :

« Եւստրիոյ փոխարէն Եւստրիա ալ խօսք տուած է՝ որ Խառնիայի դուրսէն զենքով միջամտութիւն չպիտի ընէ : Բրուսիա կուզէ որ Ա. Ենեթիի դաւաճող Եւստրիոյ ձեռքը մնայ, բայց սա ալ կուզէ որ Եւստրիա բողոքի մէկը ձգէ Ենեթիի դարձընէ մնաստակար քաղաքականութիւնը : »

Գաղղիական Բաժնի լրագրին ալ լուր կուտայ թէ Եւստրիոյ կառավարութիւնը յայտարարութիւն ըրել է որ եթէ Կարիպայի զօրապետը Նարոյի թագաւորութեան տիրելէ ետեւ իր Եգրիական երկիրներուն (Ա. Ենեթիի) վրայ յարձակուի պատրաստուի, Եւստրիա անոր յարձակմանը չպատասխանի վրան պիտի քուլէ Խառնիայի որ կողմն ալ որ դանդիկ :

Նոյն լրագրի մը նաեւ Թեթիլի զօրքերը նամակ մը կը հրատարակէ, որուն մէջ ըսված է թէ Մարտնիայի կառավարութիւնը՝ Կարիպայի Նարոյի թագաւորութեան տիրելէ ետեւ իր Եգրիական երկիրներուն առաջին տանելու համար զօրաց բանակ մը Նարոյի պիտի լործէ : Նարոյի թագաւորին հաճութեամբ :

Եւստրիոյ լուրն անհաստատելի կը թուի մեզ :

— 0 —
Կարիպայի թիւերնաւ մէջ հետադրական լուր մը հրատարակել էին որ կը ծանուցանէր թէ Նարոյի մայրաքաղաքը պաշարման վիճակի մէջ դրուել է :

Եւստրիոյ տնօրէնութեան պատճառն հետեւեալ կերպով կը պատմէ Նարոյի այս շարժումը զրգմանման մը : Թագաւորին եղբայր Եգրիկ կոչուած Նարոյի հին կառավարական զը-

րութեան ջերմ կուռակից ըլլալով՝ ոյժմեան թագաւորը աթոռէն ձգելու խորհուրդ ըրել եւ այս մտքը տերութեան զօրքերուն մէկ մասը ոտք հանել է որոնք ազգային պահպան զօրաց հետ կուռ հանել են : Կառավարութիւնը դուրսէն ուրիշ զօրք հասցնելով կուռ դարձեցուցեր է, եւ քննութիւն ընելով վերջիշեալ դաւադրութիւնը յայտնուել է : Եւստրիոյ հրաման եղեր է Եգրիկ լուր կոմսին որ անմիջապէս դուրս ելլէ Նարոյի հողէն :

Նարոյի ժողովուրդն իմանալով որ այս յետադիմական շարժման առաջին զօրք թագաւորը պիտի ըլլար, համակրութիւններ աւելցրել է վրան, եւ հիմա աւելի ջերմ եւ անդով կը յարին անոր սահմանադրական զօրքին :

Միւսինայէն օգոստոս 7/19 թուով զրգմանման մը լուր կուտայ թէ Կարիպայի զօրապետը նոյն օրը Պեթիւ աւտուն շողեկաւով մը Նարոյի տերութեան Քալապրիա գաւառին Ռէճիօ քաղաքին մօտերը 1200 զօրք եւ քանի մը թնդանութ ցամաքը հանել է : Նարոյի Ֆրեդման մը եւ ուրիշ թնդանութակիր շողեկաւ մը Կարիպայի շողեկաւ ետեւէն հասել եւ թնդանութի բռնել են, բայց չեն կրցել օգոստոս մարտի 10-էն, եւ միայն պարագ շողեկաւ կրցել են գերի առնել :

Քալապրիայի մէջ 45000 նարոյի թան զօրք կայ եւ Ռէճիօ քաղաքն ալ զօրքով լեցուն է : Կարիպայի նպատակը Բէթի Տաքթիլո անուն անառիկ եւ դժուարամտ զեղք հասնել ու հոն ամրանալ է եղեր : Բայց թագաւորական զօրաց մեծ զուգը մը Ռէճիօնի ելել է Կարիպայի ծամբան կտրելու :

Եւստրիոյ լուրն անհաստատելի կը թուի մեզ :

Նարոյի կառավարութիւնը ծանուցաւ զօրքով մը իմացուց Կարիպայի կառավարութեան թէ Մարտնիայի զօրքն ունեցող նաւ մը իր երկիրները Կարիպայի զինուորներ հանելու փորձ փորձէնէ՝ թնդանութի պիտի բռնել Նարոյի պատերազմական նաւերէն ու ցամաքի մարտիցներէն :

— 0 —
Ենդղեալ խորհրդարանին մէջ լստ. օգոստոս 3-ին օրը Տաքթիլոյ վրայ քաղաքի ըլլալով, լուր Բալմիթթին հետեւեալ խոհական պատասխանը տուաւ Պ. Պրայթ անուն ժողովականի մը ըրած յուսահատական եւ անիրաւ առաջարկութիւններուն :

« Յարգելի Պարոնը կըսէ ինձի համար թէ յայտարարութիւններ ընելու մասին կձծի չեմ երբոր շահելք բան մը ունենամ՝ անոնցով : Ար կարծեմ որ

